

เจตนาย่อมเล็งเห็นผล : วิเคราะห์รูปแบบ ทฤษฎี และการปรับใช้

นายสมชาย พฤษชัยกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-368-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DOLUS EVENTUALIS : ANALYSIS OF MODELS,
THEORIES AND APPLICATION

Mr. Somchai Prukchaikul

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Law

Department of Law

Graduate School

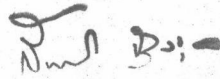
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-368-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ เจตนาซ่อนเงื่อนเห็นผลวิเคราะห์รูปแบบ ทฤษฎี และการปรับใช้
โดย นายสมชาย พฤษชัยกุล
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

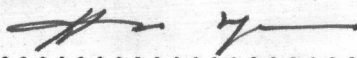
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

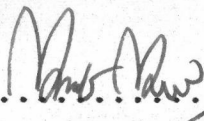
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แสง บุญเฉลิมวิภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สมชาย พฤษชัยกุล : เจตนาย่อมเล็งเห็นผล : วิเคราะห์รูปแบบ ทฤษฎี และการปรับใช้
(DOLUS EVENTUALIS : ANALYSIS OF MODELS, THEORIES AND APPLICATION)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์, 159 หน้า. ISBN 974-634-368-8

ในทฤษฎีบทกฎหมายต่างก็ยอมรับว่า "เจตนา" เป็นองค์ประกอบภายในที่ใช้ในการวินิจฉัย
ความรับผิดทางอาญาของผู้กระทำความผิด แต่ขอบเขตของเจตนาในเรื่องเจตนาประสงค์ต่อผล และเจตนา
ย่อมเล็งเห็นผลยังมีการอธิบายที่แตกต่างกันออกไป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์ แนวความคิดในการกำหนดขอบเขตของเจตนาซึ่งมีผลต่อ
ขอบเขตความรับผิดทางอาญาที่กระทำโดย "เจตนา" กับ "ประมาท" สภาพและรูปแบบการเกิดขึ้นของ
เจตนาย่อมเล็งเห็นผล ตลอดจนทฤษฎีที่นำมาใช้ในการอธิบายถึงหลักเกณฑ์ของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในแต่
ละระบบกฎหมาย แล้วนำมาศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับระบบกฎหมายของประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผล จะเป็นกรณีที่ผลของการกระทำ
เบี่ยงเบนหรือหักเหออกไปจากเจตนาประสงค์ต่อผล โดยผลนั้นมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นเจตนา
ย่อมเล็งเห็นผลจึงไม่อาจนำไปใช้กับความผิดที่ได้เฉพาะเจตนาประสงค์ต่อผลเท่านั้น เช่น ความผิดที่
ต้องอาศัยมูลเหตุชักจูงใจเป็นองค์ประกอบภายในของความผิด เป็นต้น โดยทฤษฎีที่จะนำมาใช้อธิบายถึง
หลักเกณฑ์ของเจตนาย่อมเล็งเห็นผล มีทั้งทฤษฎีที่อธิบายในเชิงภาวะวิสัย และทฤษฎีที่อธิบายในเชิง
อัตวิสัย แต่ทฤษฎีที่จะนำมาใช้อธิบายถึงหลักเกณฑ์ของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลได้อย่างเหมาะสมคือทฤษฎี
อัตวิสัย โดยพิจารณาจากการที่ผู้กระทำไม่สนใจโยคีต่อผลของการกระทำที่จะเกิดขึ้น เพราะเป็นการสอดคล้อง
กับเนื้อหาของเจตนาที่เป็นเรื่องภายในจิตใจของผู้กระทำความผิด

ในส่วนคำพิพากษาศาลฎีกา ความเข้าใจในเรื่องการกำหนดขอบเขตของเจตนา การศึกษาถึงรูป
แบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผล ตลอดจนทฤษฎีที่นำมาใช้ในการอธิบายถึงหลักเกณฑ์ของเจตนาย่อมเล็งเห็นผล
ไม่ได้อิงแนวความคิดหรือทฤษฎีที่มีอยู่ จึงควรนำทฤษฎีความไม่สนใจโยคีต่อผลมาใช้อธิบายหลักเกณฑ์เจตนาย่อม
เล็งเห็นผลที่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคสอง ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วนี้

ภาควิชา ..... นิติศาสตร์
สาขาวิชา ..... นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติกร ..... สมชาย พฤษชัยกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พล.ร.อ. ร.อ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C470682 : MAJOR LAW
KEY WORD: DOLUS EVENTUALIS / ANALYSIS

SOMCHAI PRUKCHAIKUL : DOLUS EVENTUALIS : ANALYSIS OF MODELS,
THEORIES AND APPLICATION. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.DR.KAMOLCHAI
RATTANASAKALWONG, 159 pp. ISBN 974-634-368-8

Every legal system does recognize that "an intention" is mental element in crime. But a territory of an intention in respect of direct intention and "dolus eventualis" differs in explanation.

It is the aim of this thesis to study on the intention-determination which effects on the territory of criminal liability in respect of intention and negligence, essence and form of "dolus eventualis" and also the theory to describe the principle of "dolus eventualis" in every legal system. And the legal system analysis is made to compare with Thai Legal System.

It is found that the form of "dolus eventualis" is the consequence of the commission which deviates from direct intention (desire), and that consequence is possible to occur. So "dolus eventualis" can't be used with direct intention offence, such as the offence that requires motivation as mental element. There are subjective theory and objective theory to describe the principle of "dolus eventualis", but the subjective theory that recognize the consequence-ignorance of the offender is applicable because it is relevant to mental state of the offender.

In supreme court judgement, the territory of intention, the form of "dolus eventualis" and also the theory to describe the principle of "dolus eventualis" are not complied by existing concept or theory, so the subjective theory that recognize the consequence-ignorance is to describe "dolus eventualis" which is in section 59 para 2 of Penal Code.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติ.....สมชาย พุกชัยกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความอนุเคราะห์ของท่าน
รองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา
และข้อเสนอแนะแนวความคิดต่างๆ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูลเอกสาร
ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ,
รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญโญภาส, ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส,
อาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ที่ได้ให้เกียรติมาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
และได้ให้คำแนะนำต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากคุณสุรสิทธิ์
แสงวิโรจน์พัฒน์ ผู้พิพากษาประจำกระทรวงช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษาศาล
แรงงานกลาง มิตรอันเป็นที่รักที่ให้ความอนุเคราะห์ในการช่วยแปลภาษาเยอรมัน
และคุณวัชระ พิงชลารักษ์ ผู้คอยให้กำลังใจและคำแนะนำในด้านต่างๆ ผู้เขียนจึง
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นประโยชน์แก่นักเรียน นักศึกษาหรือผู้สนใจ
ทั่วไป ผู้เขียนขอยกความดีนี้ให้แก่บูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และขอมอบ
เป็นกตเวทิตาแด่บิดา มารดาของผู้เขียน และหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังมีส่วนบกพร่อง
ผู้เขียนขออภัยไว้เอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์.....	2
ขอบเขตของการทำวิทยานิพนธ์.....	3
วิธีดำเนินการศึกษาและวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์.....	3
สมมติฐาน.....	4
บทที่ 2 ความทั่วไป.....	5
1) ความทั่วไปว่าด้วยโครงสร้างความผิดอาญา.....	5
ก. องค์ประกอบ (Tatbestand).....	10
ข. ความผิด (Rechtswidrigkeit).....	13
ค. ความชั่ว (Schuld).....	17
ข้อเท็จจริงบางอย่างที่อยู่นอกโครงสร้างความผิดอาญาที่มีผลต่อการลงโทษ	
1. เงื่อนไขแห่งการลงโทษทางภาวะวิสัย (objektive Bedingung der Strafbarkeit).....	20
2. เหตุยกเว้นโทษเฉพาะตัว (persoenlicher Ausnahmen von der Strafbarkeit).....	21
3. เหตุเพิ่มโทษหรือลดโทษ.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ข้อเท็จจริงประกอบคลุณีในการกำหนดโทษ (Strafzumessungsgrund).....	24
5. ข้อเท็จจริงประกอบคลุณีในการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการ ลงโทษ.....	25
2) ความทั่วไปว่าด้วยเจตนา.....	26
ก. ความหมายและขอบเขตของเจตนา.....	26
ข. องค์ประกอบของเจตนา.....	26
1. การรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด.....	26
2. การต้องการให้ผลอันเป็นการครบองค์ประกอบของความผิด	28
ค. การแบ่งประเภทของเจตนา.....	28
ง. ตำแหน่งของเจตนา.....	30
จ. เจตนากับความคาดหวัง.....	31
ฉ. เจตนากับมูลเหตุกึ่งใจ.....	31
ช. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตนาฆ่ากับเจตนาทำร้าย.....	32
บทที่ 3 รูปแบบในการเกิดขึ้นของปัญหาเจตนาย่อมเล็งเห็นผล.....	33
1) รูปแบบของการกระทำที่เบี่ยงเบนหรือหักเหไปจากเจตนา.....	33
1.1 แนวความคิดว่าด้วยรูปแบบของการกระทำที่เบี่ยงเบนหรือหักเห ไปจากเจตนาในระบบกฎหมาย Common Law.....	33
1.1.1 รูปแบบของการกระทำที่ผลของการกระทำที่เกิดกับเหยื่อ ที่มีได้มีเจตนากระทำต่อ (Unintended Victim).	33
1.1.2 รูปแบบของการกระทำที่ผลของการกระทำที่มีได้เกิดขึ้น จากวิธีการที่ผู้กระทำมีเจตนาจะใช้ (Unintended Manner).....	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.1.3 รูปแบบของการกระทำที่ผลของการกระทำที่เกิดขึ้น มิได้เกิดจากชนิดของอันตรายที่ผู้กระทำมีเจตนาให้ เกิดขึ้น (Unintend Type of harm).....	34
1.1.4 รูปแบบของการกระทำที่ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นมิได้ เกิดจากระดับของอันตรายที่ผู้กระทำมีเจตนาในระบบ กฎหมาย (Unintend Degree of harm).....	34
1.2 แนวความคิดว่าด้วยรูปแบบของการกระทำที่เบี่ยงเบนหรือหักเห ไปจากเจตนาในระบบกฎหมาย Civil Law.....	35
1.2.1 การกระทำโดยพลาด (aberratio ictus).....	35
1.2.2 การสำคัญผิดในตัวบุคคลหรือวัตถุที่กระทำต่อ (error in persona vel obiecto).....	35
1.2.3 dolus generalis.....	36
1.3 ข้อเปรียบเทียบและวิเคราะห์.....	37
1.4 ประเภทของรูปแบบของการกระทำที่เบี่ยงเบนหรือหักเหไปจาก เจตนาที่คล้ายคลึงกับเจตนาย่อมเล็งเห็นผล.....	38
1. รูปแบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลที่คล้ายคลึงกับการ กระทำโดยพลาด.....	38
1.1 แนวความคิดปัญหาการกระทำโดยพลาดในระบบ กฎหมาย Common Law.....	39
ก) ประเทศอังกฤษ.....	39
ข) ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	44

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.2 แนวความคิดปัญหาการกระทำโดยพลาดในระบบ กฎหมาย Civil Law.....	44
ก) ประเทศเยอรมัน.....	44
ข) ประเทศไทย.....	46
2. รูปแบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลที่คล้ายคลึงกับรูปแบบของ การกระทำที่ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันมิได้เกิดจากชนิด ของอันตรายที่ผู้กระทำมีเจตนาให้เกิดขึ้น (Unintended Type of harm).....	51
2.1 แนวความคิดในระบบกฎหมาย Common Law....	52
2.2 แนวความคิดในระบบกฎหมาย Civil Law และ ของประเทศไทย.....	52
3. รูปแบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลที่คล้ายคลึงกับรูปแบบของ การกระทำที่ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันมิได้เกิดจากระดับ ของอันตรายที่ผู้กระทำมีเจตนาให้เกิดขึ้น (Unintended Degree of harm).....	53
3.1 แนวความคิดในระบบกฎหมาย Common Law....	54
3.2 แนวความคิดในระบบกฎหมาย Civil Law.....	56
3.3 แนวความคิดในระบบกฎหมายไทย.....	56
4. ข้อเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบของการกระทำที่เบี่ยงเบน หรือหักเหไปจากเจตนาที่คล้ายคลึงกับเจตนาย่อมเล็งเห็น ผลในแต่ละประเภท.....	57

สารบาญ (ต่อ)

หน้า

2)	ประเภทของผลของการกระทำที่เบี่ยงเบนหรือหักเหไปจากเจตนา...	59
2.1	ผลของการกระทำที่เป็นจุดมุ่งหมายของการกระทำ (aim)...	59
2.2	ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันมิใช่จุดมุ่งหมายของการกระทำแต่เป็นผลที่จำเป็นต้องเกิด (necessary consequence)....	59
2.2.1	ผลที่เป็นเงื่อนไขที่จะบรรลุสู่จุดมุ่งหมาย (conditions of achievement of purpose)	59
2.2.2	ผลที่เป็นผลข้างเคียงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ (inevitable side-effect).....	59
2.3	ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันมิใช่จุดมุ่งหมายของการกระทำแต่เป็นผลที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น (possibility consequence).....	60
3)	บทวิเคราะห์การเกิดขึ้นของปัญหาเจตนาย่อมเล็งเห็นผลโดยพิจารณาจากรูปแบบของการกระทำและประเภทของผลของการกระทำที่เบี่ยงเบนหรือหักเหไปจากเจตนา.....	60
3.1	รูปแบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลที่คล้ายคลึงกับการกระทำโดยพลาด.....	61
ก.	กรณีผลที่เกิดแก่บุคคลหรือวัตถุที่สามเป็นผลที่เป็นเงื่อนไขที่จะบรรลุสู่จุดมุ่งหมาย.....	61
ข.	กรณีผลที่เกิดแก่บุคคลหรือวัตถุที่สามเป็นผลข้างเคียงซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้.....	61
ค.	กรณีผลที่เกิดแก่บุคคลหรือวัตถุที่สามเป็นผลที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น.....	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2 รูปแบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลที่คล้ายคลึงกับผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันมิได้เกิดจากชนิดของอันตรายที่ผู้กระทำมีเจตนาให้เกิดขึ้น	62
ก. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นผลที่เป็นเงื่อนไขที่จะบรรลุ สู่จุดมุ่งหมาย.....	62
ข. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นผลข้างเคียงซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้.....	63
ค. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นผลที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น....	63
3.3 รูปแบบของเจตนาย่อมเล็งเห็นผลที่คล้ายคลึงกับผลของการกระทำที่เกิดขึ้นอันมิได้เกิดจากระดับของอันตรายที่ผู้กระทำมีเจตนาให้เกิด.....	64
ก. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นผลที่เป็นเงื่อนไขที่จะบรรลุสู่ จุดมุ่งหมาย.....	64
ข. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นผลข้างเคียงซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้.....	64
ค. กรณีผลที่เกิดขึ้นเป็นผลที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น....	65
บทที่ 4 แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในระบบกฎหมาย.....	66
1) แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นเห็นผลในระบบ กฎหมาย Common Law.....	66
1. แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในระบบ กฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	66
1.1 การแบ่งประเภทขององค์ประกอบทางอัตตวิสัย.....	66
1.2 การแบ่งประเภทของความผิดอาญาโดยพิจารณาจากองค์ ประกอบทางอัตตวิสัย.....	67

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.3 แนวความคิดว่าด้วยเจตนายอมเล็งเห็นผลในระบบกฎหมาย ของอังกฤษ.....	68
1.3.1 คำอธิบายทางตำรา.....	68
1. แนวความคิดแบบแคบ.....	68
2. แนวความคิดแบบกว้าง.....	69
2.1 แนวความคิดว่าด้วยการเล็งเห็นผล ที่แน่นอนต้องเกิดขึ้น.....	70
2.1.1 การรู้ถึงผลที่เป็นเงื่อนไขที่ จะให้บรรลุถึงความประสงค์.....	72
2.1.2 การรู้ถึงผลที่แน่นอนอย่าง แท้จริงที่ประกอบมากับผล ที่ประสงค์จะให้เกิด.....	73
2.2 แนวความคิดว่าด้วยการเล็งเห็นผล ที่น่าจะเกิดขึ้น.....	74
2.3 แนวความคิดว่าด้วยการเล็งเห็นผล ที่เป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น.....	76
1.3.2 แนวคำพิพากษาของศาล.....	77
1. ช่วงก่อนคดี R v Moloney.....	77
2. ช่วงหลังคดี R v Moloney.....	78
1.4 บทวิเคราะห์แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนายอมเล็ง เห็นผลในระบบกฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในระบบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	80
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับเจตนาในระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกา.....	80
2.1.1 แนวความคิดดั้งเดิม.....	81
2.1.2 แนวความคิดสมัยใหม่.....	82
2.2 การแบ่งองค์ประกอบทางอรรถวิสัยในระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกา.....	82
ก) โดยประสงค์ต่อผล (Purposely).....	82
ข) โดยรู้ (Knowingly).....	82
ค) ความประมาทโดยรู้ถึงผล (Recklessness).....	82
ง) ความประมาท (Negligence).....	82
2.3 ความหมายและขอบเขตของเจตนา.....	83
2.4 ความหมายและขอบเขตของโดยรู้.....	84
2.4.1 ระดับของการรู้.....	85
2.4.2 มาตรฐานในการพิสูจน์ของการรู้.....	86
2.4.3 ข้อเปรียบเทียบ.....	87
1. การรู้กับความประสงค์ต่อผล.....	87
2. การรู้กับประมาทโดยรู้ถึงผล.....	88
2.5 บทวิเคราะห์แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในระบบกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2) แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในระบบ	
กฎหมาย Clvil law.....	90
1. แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในระบบ	
กฎหมายเยอรมัน.....	90
1.1 การแบ่งประเภทขององค์ประกอบทางอัตวิสัยของผู้	
กระทำ.....	90
1.2 การกำหนดขอบเขตของเจตนาโดยพิจารณาจากความ	
สัมพันธ์ของระดับความเข้มข้น (Intensitaetsgrade)	
ของความผิด (Wissen) กับการต้องการในผลของการ	
กระทำ (Wollen).....	90
1.3 แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผล	
ในระบบกฎหมายเยอรมัน.....	102
1.3.1 ทฤษฎีความเป็นไปได้	
(Moeglichkeitstheorie).....	102
1.3.2 ทฤษฎีความน่าจะเป็น	
(Wahrscheinlichkeitstheorie).....	103
1.3.3 ทฤษฎีความไม่สนใจยึดต่อผล (frivole	
Gleichgueltigkeit).....	103
1.3.4 ทฤษฎีความยินยอม	
(Einwilligungstheorie).....	104
1.4 บทวิเคราะห์แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนา	
ย่อมเล็งเห็นผลในระบบกฎหมายเยอรมัน.....	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. แนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อมเล็งเห็นผลในระบบ กฎหมายของประเทศไทย.....	115
2.1 ช่วงก่อนประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา.....	115
1. บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับเจตนาย่อมเล็งเห็นผล....	115
2. คำอธิบายทางตำรา.....	116
3. แนวคำพิพากษาของศาล.....	125
2.2 ช่วงประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา.....	127
1. บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับเจตนาย่อมเล็งเห็นผล....	127
2. คำอธิบายทางตำรา.....	127
3. แนวคำพิพากษาของศาล.....	134
3) บทวิเคราะห์และเปรียบเทียบแนวความคิดหรือทฤษฎีว่าด้วยเจตนาย่อม เล็งเห็นผล.....	138
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	149
รายการอ้างอิง.....	154
ประวัติผู้เขียน.....	159